

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Oradea
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	<i>Fundamente creștine ale identității europene</i> <i>Teologie pastorală în comunitățile ecleziiale</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KMR0136 Anticlericalism și secularism în secolele XIX - XX						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Univ. dr. Ovidiu Horea Pop						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Univ. dr. Ovidiu Horea Pop						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	01

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					7
Examinări					1
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Să cunoască și să înțeleagă mai bine viața Bisericii în diferite epoci și în diferite țări europene.</p> <p>Dezvoltarea capacității de analiză a cauzelor și responsabilităților ce determină opoziția dintre principiile creștine și lumea modernă, erorile Bisericii și prejudecățile lumii liberale.</p>
Competențe transversale	<p>Dezvoltarea atitudinii pozitive față de argumentare și dialog în formarea sau susținerea unei convingeri.</p> <p>Conștientizarea nevoii de dezvoltare a abilităților de gândire critică, de creativitate și inovare, inițiativă, flexibilitate în situațiile de comunicare directă.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Studierea mentalității societății în cadrul căreia activează Biserica și descoperirea puternicei opoziții suferite de Biserică din partea societății între secolele XVIII-lea și XIX-lea.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Discutarea ideii potrivit căreia un asalt, condus de o unică mână, ar fi pregătită împotriva Bisericii.</p> <p>Descoperirea durității stilului de polemică de ambele părți și a incapacității de a înțelege valorile apărute de Biserică. Discutarea posibilității ca atitudinea Bisericii, în majoritatea cazurilor, să fi fost retrogradă și conservatoare.</p> <p>Dezvoltarea capacității de argumentare, gândire critică și reflexie.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Introducere</p> <p>Caracteristici generale. Anticlericalistul tipic: Homais</p> <p>Tema clasică: Biserica, dușman al progresului, a științei, a culturii</p>	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
2. Restaurația în Franța, Sardinia. Emanciparea evreilor. Lupta pentru imunitățile ecleziastice	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	

3. Anticlericalismul și Risorgimentul italian	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
4. Lupta împotriva institutelor religioase	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
5. Lupta împotriva școlii catolice	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
6. Comuna din Paris	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
7. Cazul Dreyfuss	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
8. Cazul Spania	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
9. Masoneria	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
10. Socialismul	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
11. Mentalitate anticlericală în opere literare din literatura universală: 1. Frații Karamazov; 2. Roșu și Negru; 3. Mănăstirea din Parma; 4. Madame Bovary	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
12. Mentalitate anticlericală în opere literare din literatura română: 1. Amintiri din copilărie; 2. Ion	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	

13. Anticlericalismul epocii comuniste	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
14. Anticlericalismul epocii comuniste	expunerea, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	

Bibliografie:

1. Brînzeu, Nicolae, *Jurnalul unui preot bătrân*, Ed. Eurostampa, Timișoara, 2011.
2. Cesereanu, Ruxandra, ed., *Persecuție și rezistență. Vasile Cesereanu, un preot greco-catolic în Dosarele de urmărire de către Securitate*, Editura Școala ardeleană, Cluj-Napoca, 2016.
3. Creangă, Ion, *Amintiri din copilărie*, diverse ediții.
4. Dostoievski, Feodor Mihailovici, *Frații Karamazov*, Editura pentru Literatură Universală, 1964 (orice altă ediție).
5. Esposito, Rosario, *La massoneria e l'Italia dal 1800 ai nostri giorni*, Roma, 1979.
6. Flaubert, Gustave, *Madame Bovary*, diverse ediții.
7. Jemolo, Arturo C., *Chiesa e stato in Italia negli ultimi cento anni*, Torino, 1948.
8. Lamennais, Félicité-Robert., *Scritti politici*, UTET, Torino, 1964.
9. Levy, Robert, *Gloria și decăderea Anei Pauker*, Polirom, Iași, 2016.
10. Martina, Giacomo, *La Chiesa nell'età dell'assolutismo, del liberalismo, del totalitarismo*, vol. 3: L'età del liberalismo, Morcelliana, Brescia, 1988.
11. Martina, Giacomo, *Storia della Chiesa: da Lutero ai nostri giorni*, vol. 4: L'età contemporană, Morcelliana, Brescia, 1995.
12. Montesquieu, *Scrisori persane*, Ed. Minerva, București, 1970 (orice altă ediție).
13. Onaca, Cornel, *Martori și martiri din temnițele comuniste*, Primus, Oradea, 2014.
14. Parkinson, Maude Rea, *Douăzeci de ani în România: 1889-1911*, Humanitas, București, 2014.
15. Rebreanu, Liviu, *Ion*, diverse ediții.
16. Remond, René., *L'anticlericalisme en France*, Fayard, Paris, 1999.
17. Soica, Sergiu, ed., *Cardinalul Todea în dosarele Securității*, Mega, Cluj-Napoca, 2017.
18. Stendhal, *Mănăstirea din Parma*, diverse ediții.
19. Stendhal, *Roșu și negru*, diverse ediții.
20. ***, *Storia del cristianesimo: religione, politica, cultura*, Borla/Città Nuova, Roma, 1997-2005

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Introducere</p> <p>Caracteristici generale. Anticlericalistul tipic: <i>Homais</i>. Tema clasică: Biserica, dușman al progresului, a științei, a culturii</p> <p>Texte: Flaubert, <i>Madame Bovary</i> (fragmente), Martina, G., <i>La Chiesa nell'età del liberalismo</i> (fragmente)</p>	studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
<p>2. Restaurația în Franța, Sardinia. Emanciparea evreilor. Lupta pentru imunitățile eclesiastice</p> <p>Texte: Lamennais, F., <i>Scritti politici</i> (fragmente)</p> <p>Stendhal, <i>Roșu și negru</i></p> <p><i>Storia del cristianesimo. Vol. 10: Le sfide della modernità 1750-1840</i> (fragmente)</p>	studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
<p>3. Anticlericalismul și Risorgimentul italian</p> <p>Texte: Martina, G., <i>La Chiesa nell'età del liberalismo</i> (fragmente)</p>	studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
<p>4. Lupta împotriva institutelor religioase</p> <p>Texte: Martina, G., <i>La Chiesa nell'età del liberalismo</i> (fragmente)</p>	studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
<p>5. Lupta împotriva școlii catolice</p> <p>Texte: Martina, G., <i>La Chiesa nell'età del liberalismo</i> (fragmente)</p>	studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
<p>6. Comuna din Paris</p> <p>Texte: <i>Storia del cristianesimo. Vol. 11: Le sfide della modernità 1750-1840</i> (fragmente)</p>	studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră	
<p>7. Cazul Dreyfuss</p>	studiu pe text, studiu	

<p>Texte: <i>Storia del cristianesimo. Vol. 11: Le sfide della modernità 1750-1840</i> (fragmente)</p>	<p>de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră</p>	
<p>8. Cazul Spania</p> <p>Texte: Martina, G., <i>Storia della Chiesa da Lutero ai nostri giorni. Vol. 4: L'età contemporană</i> (fragmente)</p>	<p>studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră</p>	
<p>9. Masoneria</p> <p>Texte: Esposito, Rosario, <i>La massoneria e l'Italia dal 1800 ai nostri giorni</i> (fragmente)</p>	<p>studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră</p>	
<p>10. Socialismul</p> <p>Texte: <i>Storia del cristianesimo. Vol. 11: Le sfide della modernità 1750-1840</i> (fragmente)</p> <p>Martina, G., <i>La Chiesa nell'età del liberalismo</i> (fragmente)</p>	<p>studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră</p>	
<p>11. Mentalitatea anticlericală în opere literare din literatură universală</p> <p>Texte: Dostoievski, F.M., <i>Frații Karamazov</i>; Flaubert, G., <i>Madame Bovary</i>; Montesquieu, <i>Scrisori persane</i>; Stendhal, <i>Mănăstirea din Parma, Roșu și negru</i>; Parkinson, M. R., <i>Douăzeci de ani în România</i></p>	<p>studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră</p>	
<p>12. Mentalitatea anticlericală în opere literare din literatura română</p> <p>Texte: Creangă, I., <i>Amintiri din copilărie</i>; Rebreanu, L., <i>Ion</i></p>	<p>studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră</p>	
<p>13. Anticlericalismul epocii comuniste</p> <p>Texte: Levy, R., <i>Gloria și decăderea Anei Pauker</i> (fragmente); Onaca, C., <i>Martori și martiri</i> (fragmente); Brînzeu, N., <i>Jurnalul unui preot bătrân</i> (fragmente)</p>	<p>studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea, dezbateră</p>	
<p>14. Anticlericalismul epocii comuniste</p> <p>Texte: Cesereanu, R., ed., <i>Presecuție și rezistență: Vasile Cesereanu, un preot greco-catolic.....</i>(fragmente); Soica, S., ed., <i>Cardinalul</i></p>	<p>studiu pe text, studiu de caz, explicația, dialogul, problematizarea,</p>	

Alexandru Todea în dosarele Securității (fragmente)	dezbaterea	
<p>Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 21. Brînzeu, Nicolae, <i>Jurnalul unui preot bătrân</i>, Ed. Eurostampa, Timișoara, 2011. 22. Cesereanu, Ruxandra, ed., <i>Persecuție și rezistență. Vasile Cesereanu, un preot greco-catolic în Dosarele de urmărire de către Securitate</i>, Editura Școala ardeleană, Cluj-Napoca, 2016. 23. Creangă, Ion, <i>Amintiri din copilărie</i>, diverse ediții. 24. Dostoievski, Feodor Mihailovici, <i>Frații Karamazov</i>, Editura pentru Literatură Universală, 1964 (orice altă ediție). 25. Esposito, Rosario, <i>La massoneria e l'Italia dal 1800 ai nostri giorni</i>, Roma, 1979. 26. Flaubert, Gustave, <i>Madame Bovary</i>, diverse ediții. 27. Jemolo, Arturo C., <i>Chiesa e stato in Italia negli ultimi cento anni</i>, Torino, 1948. 28. Lamennais, Félicité-Robert., <i>Scritti politici</i>, UTET, Torino, 1964. 29. Levy, Robert, <i>Gloria și decăderea Anei Pauker</i>, Polirom, Iași, 2016. 30. Martina, Giacomo, <i>La Chiesa nell'età dell'assolutismo, del liberalism, del totalitarismo</i>, vol. 3: L'età del liberalismo, Morcelliana, Brescia, 1988. 31. Martina, Giacomo, <i>Storia della Chiesa: da Lutero ai nostri giorni</i>, vol. 4: L'età contemporanea, Morcelliana, Brescia, 1995. 32. Montesquieu, <i>Scrisori persane</i>, Ed. Minerva, București, 1970 (orice altă ediție). 33. Onaca, Cornel, <i>Martori și martiri din temnițele comuniste</i>, Primus, Oradea, 2014. 34. Parkinson, Maude Rea, <i>Douăzeci de ani în România: 1889-1911</i>, Humanitas, București, 2014. 35. Rebreanu, Liviu, <i>Ion</i>, diverse ediții. 36. Remond, René., <i>L'anticlericalisme en France</i>, Fayard, Paris, 1999. 37. Soica, Sergiu, ed., <i>Cardinalul Todea în dosarele Securității</i>, Mega, Cluj-Napoca, 2017. 38. Stendhal, <i>Mănăstirea din Parma</i>, diverse ediții. 39. Stendhal, <i>Roșu și negru</i>, diverse ediții. 40. ***, <i>Storia del cristianesimo: religione, politica, cultura</i>, Borla/Città Nuova, Roma, 1997-2005 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea informațiilor, claritatea și eleganța argumentării	Chestionarea, dialogul	50%
	participarea activă	observația, chestionarea	10%
10.5 Seminar/laborator	participarea activă	observația, chestionarea	20%
	Corectitudinea informațiilor, claritatea și eleganța argumentării	Referatul, autoevaluarea	20%
10.6 Standard minim de performanță:			
Prezentarea unui model teoretic al omului și contextualizarea sa culturală			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

07.04.2023

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

29.04.2023

